

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I MALMÖ
Avdelning 3

DOM
2026-03-13
Meddelad i Malmö

Mål nr
7124-25

SÖKANDE

Lönnqvist & Vanamo Architects AB, 559020–0381

Ombud: Max Lönnqvist

MOTPART

Malmö stad

Ombud: Advokat Annika Andersson och advokat Sarah Ottosson
Advokatfirman Lindahl KB

SAKEN

Överprövning enligt lagen om offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår Lönnqvist & Vanamo Architects AB:s ansökan om överprövning.

Avgörandet är elektroniskt undertecknat

Besöksadress
Bangårdsplatsen 2
Telefon
040-35 35 00

Öppettider
måndag–fredag
08:15–16:00

Postadress
Box 4522
203 20 Malmö

E-post
kansli3.fma@dom.se
Webbplats
www.forvaltningsrattenimalmo.domstol.se

BAKGRUND

Malmö stad genomför en upphandling benämnd Ramavtal för konsulttjänster – Arkitekt. Upphandlingen genomförs som ett selektivt förfarande enligt LOU och de bestämmelser som gäller för upphandlingar över tillämpligt tröskelvärde. Malmö stad har för avsikt att teckna ramavtal med sju anbudsgivare. Enligt tilldelningsbeslutet tilldelades ramavtal med Liljewall Arkitekter Aktiebolag (Liljewall), Arkitekterna Krook & Tjäder Malmö AB, Tengbomgruppen AB (Tengbomgruppen), Arkitektgruppen i Malmö AB (Arkitektgruppen), White arkitekter Aktiebolag, New Line Arkitekter AB och Chroma Arkitekter AB. Anbudet från Lönnqvist & Vanamo Architects AB antogs inte då det hamnade på åttonde plats.

YRKANDEN M.M.

Lönnqvist & Vanamo Architects AB

Lönnqvist & Vanamo Architects AB (Lönnqvist) ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar i första hand att upphandlingen rättas genom en ny utvärdering där de anbud som inte uppfyller leveranskraven inte ska beaktas. I andra hand yrkas att upphandlingen görs om.

Som skäl för sin ansökan anför Lönnqvist i huvudsak följande.

I upphandlingsdokumentet angavs tydligt leveranskrav för anbuds materialet som skulle inkludera:

- Enkel volymstudie som visar projektet i sitt sammanhang.
- Presentation av hur gestaltningsuppdraget uppfyller utvärderingskriterierna nedan uttryckt i exempelvis ord, bilder och skisser, max tre A4-sidor.
- Presentation av gestaltningsuppdragets tänkta byggnadsteknik i ord; utifrån genomförande och hur byggnaden kan få en låg klimatpåverkan, max en A4-sida.

Senare i fråga & svar angav upphandlaren att tillåtna antalet A4-sidor (3) får slås ihop till motsvarande antal A3-sidor (1,5). Lönnqvist följde samtliga föreskrivna krav enligt upphandlingsdokumentet. De har levererat en enkel volymstudie, presentation av gestaltningsuppdraget om tre A4-sidor och presentation av byggnadsteknik om en A4-sida och övrigt material enligt leveranskraven. Bolaget hamnade på plats 8 av 10, där endast sju leverantörer tilldelades kontrakt.

Lönnqvist har begärt och granskat de vinnande anbuden, efter sekretessprövning, och konstaterar att överskridandet av sidantal eller antal volymstudier och tillförandet av extra perspektivvyer inte har medfört diskvalificering eller konsekvenser. Detta innebär att Malmö stad antingen beaktat material i strid med upphandlingsdokumentens formkrav, eller åtminstone underlåtit att säkerställa lika behandling av anbudsgivarna. Om vissa anbudsgivare tillåtits lämna in mer material än vad som föreskrevs i upphandlingsdokumentet, och detta inte medfört diskvalificering eller poängavdrag, har dessa gynnats, vilket strider mot likabehandlingsprincipen. Trots denna avvikelse har dessa anbud beaktats och tilldelats avtal vilket inneburit att andra leverantörer fått fördel av en regelavvikelse och Lönnqvist, som följt upphandlingsdokumentets leveranskrav, har fått en ofördelaktig bedömning.

Arkitektgruppen, Liljewall och Tengbomgruppen har avvikelser i leveranskravet avseende enkel volymstudie som visar projektet i sitt sammanhang genom att de tillåtits lämna in mer material än vad som föreskrevs i upphandlingsdokumentet. Tengbomgruppen har avvikelser i leveranskravet avseende presentation av gestaltningsuppdraget och presentation av tänkta byggnadsteknik genom att de tillåtits lämna in mer material än vad som föreskrevs i upphandlingsdokumentet. Lönnqvist vill även lyfta fram att alla företag som har blivit tilldelade ett kontrakt har ett kontor i Malmö. Detta skulle kunna strida mot icke-diskriminerings- och likabehandlingsprincipen, ifall det är avsiktligt från upphandlarens sida. Lönnqvist anser vidare att Malmö stads påstående att det

överskjutande material som flera leverantörer lämnat "inte har tagits upp till utvärdering" inte är tillräckligt styrkt och att det saknas dokumentation som visar hur detta har säkerställts i utvärderingsprocessen. Att några leverantörer lämnat in uppenbart mer material än vad som tillåtits, utan påföljd, utgör en fördel i presentationen av anbudet – oavsett om Malmö stad avser att ha beaktat detta eller inte.

Upphandlande organisationer har en dokumentationsplikt enligt lagen om offentlig upphandling. Detta innebär att de måste dokumentera genomförandet av en upphandling, inklusive utvärderingen av anbud. När det finns konkreta indikationer på att vissa anbud innehåller överskjutande eller otillåtet material, vilar bevisbördan på upphandlaren Malmö stad att visa att detta verkligen inte har påverkat utvärderingen och att det överskjutande materialet inte har tagits upp till utvärdering. I praktiken betyder detta att den överskjutande delen av inlämningen förkastas innan bedömningen sker, eftersom det annars inte är möjligt att bortse ifrån bildmaterial. I detta fall finns varken kontrollmekanism, dokumentation eller granskning redovisad som visar att det överskjutande materialet inte har tagits upp till bedömning. Vidare styrker muntlig återkoppling från Malmö stad att bildmaterial varit centralt och att bildbaserat material haft betydande vikt i bedömningen. Det är därmed inte trovärdigt att Malmö stad inte har beaktat överskjutande bildmaterial från andra anbudsgivare. I den mån det materialet tillåtits ligga kvar i anbuden, har det påverkat utvärderingen, till nackdel för leverantörer som hållit sig till leveranskraven. Malmö stad påstår även att ett omfattande bildmaterial bestående av upp till fem sidor volymstudier och perspektivbilder kan betraktas som en "enkel volymstudie". Detta är en orimlig och efterhandskonstruerad tolkning av det krav som ställdes i upphandlingsdokumenten, där det tydligt framgick i singular form att en "enkel volymstudie" skulle presenteras. Att i efterhand försöka tolka flera sidor av perspektivbilder som en "enkel volymstudie" strider mot förutsebarheten i upphandlingsförfarandet och underminerar principen om likabehandling. Malmö stad kan därför inte anses ha tillämpat kravet objektivt och konsekvent.

Lönnqvist har direkt lidit skada i form av förlorad affärsmöjlighet och inkomst, eftersom upphandlaren har godtagit och bedömt otillåtet omfattande material vilket har gett andra anbudsgivare ett konkurrensmässigt övertag och lett till ett snedvridet resultat. Dessa anbud har hamnat bland de fyra högst rankade tilldelningarna. Hade anbud som överskred leveranskrav förkastats, hade Lönnqvist med största sannolikhet blivit tilldelade kontrakt. Hade samtliga leverantörer tvingats följa de formella kraven, hade bolaget kunnat bedömas på likvärdigt sätt. Hade Lönnqvist känt till att leveranskraven inte skulle tillämpas strikt, hade bolaget kunnat inkludera mer utvecklat material (fler perspektivvyer, mer utförliga beskrivningar, snygga omslagssidor mm).

När det gäller anbudens giltighet har Lönnqvist inkommit med en giltig förlängning av sitt anbud. Av det meddelande som annonserades i TendSign rubricerat "Begäran om förlängning avseende anbuds giltighetstid" framgår inte någon konkret tidsfrist för svar, utan endast formuleringen "...så snart som möjligt". Lönnqvist har snarast bekräftat en förlängning av sitt anbuds giltighetstid i enlighet med formuleringen. 2025-10-30 meddelade Lönnqvist Malmö stad via e-post en bekräftelse på förlängning enligt "Begäran om förlängning avseende anbuds giltighetstid". Mot den bakgrunden är det visat att Lönnqvist har ett giltigt anbud i upphandlingen. Enligt support på Tendsign har e-postavisering om "Begäran om förlängning avseende anbuds giltighetstid" inte gått ut till gruppen "Ej valda leverantörer". Genom att inte säkerställa att samtliga anbudsgivare fick faktisk kännedom om begäran om förlängning har Malmö stad agerat i strid med likabehandlingsprincipen och transparensprincipen. Malmö stad har varit fullt medveten om pågående överprövning och om att Lönnqvist hade för avsikt att fortsatt delta i upphandlingen.

Malmö stad

Malmö stad bestrider bifall till Lönnqvists ansökan och yrkar att den ska avslås.

Malmö stad anför i huvudsak följande.

Leveranskravet i punkt 4 i Anbudsinbjudan reglerar vilket material som ska lämnas in för att anbudet ska kunna utvärderas. Kravet anger således vilket material som ska ligga till grund för utvärderingen. Det framgår däremot inte av kravet att ett anbud ska förkastas om det innehåller ytterligare material utöver vad som uttryckligen efterfrågas. Det enda uttryckliga undantaget gäller situationen där handlingar inte har anonymiserats. Därutöver framgår det uttryckligen att inlämnat material som går utöver det efterfrågade inte kommer att beaktas. Detta innebär att det överskjutande materialet lämnas utan avseende vid utvärderingen. Någon konsekvens i form av förkastande av anbudet anges inte. Mot denna bakgrund saknas det stöd för att förkasta ett anbud enbart på den grunden att det innehåller mer material än vad som efterfrågas enligt Leveranskravet.

Om ett krav kan uppfattas på flera olika sätt av en normalt omsorgsfull och rimligt informerad anbudsgivare, är det inte förenligt med transparens- och likabehandlingsprincipen att den upphandlande myndigheten i efterhand väljer en bestämd tolkning och förkastar anbud som uppfyller en annan möjlig och rimlig tolkning. Tvärtom gäller att ett anbud inte får förkastas om det uppfyller en av flera möjliga tolkningar av kravet. Mot denna bakgrund måste prövningen av om ett obligatoriskt krav är uppfyllt ske med utgångspunkt i kravets ordalydelse och syfte, utan att ytterligare krav eller begränsningar tillförs i efterhand. Eftersom det finns tolkningsutrymme, och en exakt definition inte har angivits i Anbudsinbjudan, är Malmö stad förhindrad att i efterhand ge begreppet en exakt betydelse såsom Lönnqvist gör gällande. Därutöver har Lönnqvist en bevisbörda vilken bolaget i förevarande fall inte uppfyllt.

Arkitektgruppen uppfyller samtliga ställda krav i Leveranskravet. Såvitt det får förstås menar Lönnqvist att Arkitektgruppen överskridit antalet tillåtna volymstudier och perspektivvyer. Detta är inte korrekt. För volymstudien anges ingen

begränsning i sidantal, bildmaterial (perspektivbilder) eller presentationsätt. Arkitektgruppen har till sitt anbud bifogat en enkel volymstudie som visar gestaltningsuppdraget i sitt sammanhang helt i enlighet med Leveranskravet. Det rör sig om en enkel volymstudie som innehåller flera perspektivbilder. Det är således inte fråga om två separata volymstudier. Lönnqvists påstående i denna del saknar därmed grund och ska lämnas utan avseende. Oaktat detta hade det inte funnits skäl att förkasta Arkitektgruppens anbud om de hade bifogat mer material än vad som efterfrågas då det saknas stöd i Leveranskravet för att ett anbud ska förkastas på den grunden att det innehåller ytterligare material utöver vad som uttryckligen anges. Den enda konsekvens som följer av detta är att det överskjutande materialet inte tas upp till utvärdering.

Liljewall uppfyller samtliga ställda krav i Leveranskravet. Såvitt det får förstås menar Lönnqvist att Liljewall överskridit antalet tillåtna volymstudier. Detta är inte korrekt. Liljewall har till sitt anbud bifogat en enkel volymstudie som visar gestaltningsuppdraget i sitt sammanhang helt i enlighet med Leveranskravet. Det rör sig om en enkel volymstudie som innehåller flera perspektivbilder. Det är således inte fråga om fem separata volymstudier. Bolagets påstående i denna del saknar därmed grund och ska lämnas utan avseende. Det ska dock återigen understrykas att ett anbud oavsett inte skulle ha förkastats om det innehöll ytterligare material utöver vad som uttryckligen angetts. Den enda konsekvens som följer av detta är att det överskjutande materialet inte tas upp till utvärdering.

Tengbomgruppen uppfyller samtliga ställda krav i Leveranskravet. Såvitt det får förstås menar Lönnqvist att Tengbomgruppen överskridit antalet tillåtna volymstudier och/eller perspektivvyer. Detta är inte korrekt. Tengbomgruppen har till sitt anbud bifogat en enkel volymstudie som visar gestaltningsuppdraget i sitt sammanhang helt i enlighet med Leveranskravet. Det rör sig om en enkel volymstudie som innehåller flera perspektivbilder. Det är således inte fråga om fyra separata volymstudier. Bolagets påstående i denna del saknar därmed

grund och ska lämnas utan avseende. Lönnqvist gör i vidare gällande att Tengbomgruppen avviker från Leveranskravet, eftersom det material som avser presentation av gestaltningsuppdraget omfattar 2,5 A3-sidor. Såvitt det får förstås menar Lönnqvist att Tengbomgruppen överskridit antalet tillåtna sidor. Detta är inte heller korrekt. Det ska även noteras att Malmö stad via TendSign, genom Frågor- och Svarfunktionen, har förtydligat att A3-format är godtagbart och att 3 A4-sidor kan ersättas av 1,5 A3-sidor, dvs. att en A3-sida motsvarar två A4-sidor. Den handling som Lönnqvist hänvisar till består av tre A3-sidor. Det ska däremot konstateras att den faktiska presentationen inte omfattar tre A3-sidor. Den första A3-sidan utgör en försättssida med enbart rubrik och logotyp, och innehåller således inte någon presentation i egentlig mening. Sidan kan således inte anses utgöra en del av presentationen då den inte tillför någon information. Sidan ska därmed bortses ifrån vid bedömningen av om handlingen följer kravet på sidbegränsning. Någon annan bedömning skulle vara oproportionerlig. Den andra A3-sidan innehåller presentationen och motsvarar två A4-sidor. Den tredje A3-sidan innehåller ytterligare presentation och motsvarar en A4-sida. Sammantaget har Tengbomgruppen således bifogat en presentation som omfattar 1,5 A3-sidor, dvs. tre A4-sidor. Mot denna bakgrund kan det konstateras att den faktiska presentationen omfattar tre A4-sidor och håller sig därmed inom den uttryckliga sidbegränsningen som anges i Leveranskravet. Lönnqvists påstående i denna del saknar därmed grund och ska lämnas utan avseende.

Lönnqvist gör vidare gällande att Tengbomgruppen avviker från Leveranskravet, eftersom det material som avser presentation av gestaltningsuppdragets tänkta byggnadsteknik omfattar två A3-sidor. Såvitt det får förstås menar Lönnqvist att Tengbomgruppen överskridit antalet tillåtna sidor. Detta är inte heller korrekt. Presentationen ska uttryckas i ord, vilket skiljer sig från det material som efterfrågas för att beskriva hur gestaltningsuppdraget uppfyller utvärderingskriterierna, där presentationen exempelvis kan uttryckas i text, bilder och skisser. I denna del är det således endast den textbaserade informationen som

är relevant vid utvärderingen. Den handling som Lönnqvist hänvisar till omfattar förvisso två A3-sidor. Det ska däremot noteras att den första A3-sidan utgör ett försättsblad med enbart rubrik och logotyp, och den innehåller således inte någon text. Sidan ska därmed bortses ifrån vid bedömningen av om handlingen följer kravet på sidbegränsning. Någon annan bedömning skulle vara oproportionerlig. Den andra A3-sidan innehåller en presentation av gestaltungsuppdragets tänkta byggnadsteknik. Härvid ska det särskilt understrykas att texten återfinns på ena halvan av A3-sidan, medan resterande del består av bildmaterial. Eftersom texten är begränsad till ena halvan av en A3-sida, dvs. motsvarande en A4-sida, håller sig presentationen inom den uttryckliga sidbegränsningen som anges i Leveranskravet. Lönnqvists påstående i denna del saknar därmed grund och ska lämnas utan avseende.

Malmö stad har vidare inte brutit mot principerna om likabehandling och icke-diskriminering. Lönnqvist gör gällande att alla företag som har blivit tilldelade ramavtal har ett kontor i Malmö. Bolaget menar att detta skulle kunna strida mot principerna om likabehandling och icke-diskriminering ifall det är avsiktligt från Malmö stads sida. Malmö stad vill understryka att det rör sig om ett spekulativt påstående utan stöd i det aktuella förfarandet. Härvid ska det särskilt understrykas att anbudsutvärderingen, dvs. det moment som legat till grund för vem som ska tilldelas ramavtal, har genomförts anonymiserat. Utvärderingsgruppen har således inte beaktat anbudsgivarnas geografiska placering eller givit någon anbudsgivare en otillbörlig fördel. Det förhållandet att samtliga tilldelade leverantörer har kontor i Malmö är en tillfällighet, och Malmö stad har därmed inte brutit mot principerna om likabehandling och icke-diskriminering.

Såvitt det får förstås gör Lönnqvist vidare gällande att Malmö stad inte har uppfyllt sin dokumentationsplikt enligt LOU. Detta är inte korrekt. Dokumentationsplikten innebär att dokumentationen ska vara tillräcklig för att motivera de beslut som fattas under upphandlingsprocessen. Det anges dock inte närmare vad dokumentationen ska innehålla. Dokumentationsplikten uppställer

inga krav på att exempelvis detaljerade individuella överväganden ska dokumenteras, exempelvis vad eller vilket material utvärderingspersonernas bedömning har innefattat mer specifikt. Malmö stad har genomfört utvärderingen i enlighet med Anbudsinbjudan och i enlighet med de grundläggande upphandlingsrättsliga principerna. Av punkt 4 i Anbudsinbjudan under rubriken ”Utvärdering och utvärderingskriteriet” framgår bland annat att utvärderingsgruppen består av sex personer och att respektive person gör en individuell utvärdering av gestaltningsuppdraget i förhållande till de fyra angivna utvärderingskriterierna. Malmö stad har dokumenterat respektive persons individuella poäng, räknat samman dessa och slutligen dividerat med antalet gruppmedlemmar för att få fram en slutlig totalpoäng. Utvärderingsresultatet redovisas i ett utvärderingsprotokoll av vilket framgår dels den sammanlagda poäng som anbudsgivare erhållit på respektive utvärderingskriterium, dels den slutliga totalpoäng som anbudsgivare erhållit. I utvärderingsprotokollet anges även hur utvärderingen har genomförts. Detta är tillräckligt för att Malmö stad ska anses uppfylla sin dokumentationsplikt enligt LOU. Lönnqvists påstående att Malmö stad inte har uppfyllt sin dokumentationsplikt saknar därför grund. Det är uppenbart vilket material i anbudet från Arkitektgruppen, Liljewall och Tengbomgruppen som har legat till grund för utvärderingen. Den redovisade poängsättningen i utvärderingsprotokollet är därmed tillräcklig för att motivera besluten och ge anbudsgivarna insyn i utvärderingen. Malmö stad har därmed uppfyllt sin dokumentationsplikt i LOU. Bolaget gör även gällande att Malmö stad har att visa att överskjutande eller otillåtet material inte har tagits upp till utvärdering eller har påverkat utvärderingen. Detta är inte korrekt. Utgångspunkten i praxis är att det ankommer på sökanden att visa de omständigheter som ska medföra att det konkurrerande anbudet ska förkastas. För att Lönnqvist ska kunna vinna framgång med sin talan måste bolaget presentera omständigheter och bevisning som gör det sannolikt att det förekommit fel i Malmö stads förfarande. Lönnqvist påstår bland annat att Malmö stad inte har tillämpat Leveranskravet objektivt och konsekvent. Bolaget har dock inte lagt

fram någon bevisning till stöd för sitt påstående. Bolaget har således inte uppfyllt sin bevisbörda.

Den muntliga återkopplingen från Malmö stad utgör inte en del av utvärderingen. Lönnqvist gör gällande att den muntliga återkopplingen utgör bevis på att Malmö stad har genomfört utvärderingen på felaktigt sätt, bland annat genom att överskjutande bildmaterial har haft en betydande vikt i bedömningen. Därtill gör bolaget gällande att den muntliga återkopplingen utgör bevis på att bedömningen främst har kretsat kring ett utvärderingskriterium. Detta stämmer inte. Vad Lönnqvist anför utgör en missvisande reflektion av den muntliga återkoppling som getts och utgör inte bevis för vad som har sagts. Det är korrekt att bolaget har haft ett samtal med företrädare på Malmö stad efter att tilldelningsbeslut meddelades. Samtalet syftade till att tillsammans gå igenom olika delar av Lönnqvists anbud och jämföra dessa med övriga anbudsgivare och har inte varit en del av utvärderingen utan har syftat till att gå igenom det material som har sekretessmarkerats. Slutligen ska noteras att det som återgivits och diskuterats under samtalet är ett urval av information, för att Lönnqvist självt ska kunna förstå vad som skiljer deras anbud från övriga. Återkopplingen saknar således relevans för utvärderingen och utgör inget bevis för att utvärderingen inte skulle ha genomförts i enlighet med Anbudsinbjudan.

Vidare är Anbudsgivare är bunden av sitt anbud i 90 dagar efter anbudstidens utgång (ursprunglig giltighetstid för anbud). Om upphandlingen blir föremål för överprövning förlängs anbudens giltighetstid med automatik till dess upphandlingskontrakt tecknats, dock längst 90 dagar utöver ursprunglig giltighetstid för anbudet. Beställaren kan komma att begära ytterligare förlängning av anbudens giltighetstid. Eftersom sista anbudsdag var den 27 april 2025 löpte den ursprungliga giltighetstiden för anbud till och med den 26 juli 2025. Giltighetstiden har därefter förlängts per automatik till den 24 oktober 2025. Malmö stad har den 8 oktober 2025 begärt förlängning av samtliga anbudsgivares anbudsgiltighetstid med ytterligare 90 dagar, dvs. till den 22 januari 2026. Det

har uppkommit en situation där informationsmeddelandet inte aviserats samtliga anbudsgivare, vilket är olyckligt. Malmö stad vill betona att detta beror på hur TendSign-systemet fungerar och inte på någon avsikt från Malmö stads sida att behandla anbudsgivare olika eller att undanhålla information från vissa leverantörer. Liljewall, Arkitekterna Krook & Tjäder Malmö AB, Tengbomgruppen, Arkitektgruppen, White arkitekter Aktiebolag, New Line Arkitekter AB, Chroma Arkitekter AB och SWECO Sverige AB har inkommit med svar såvitt avser aktuell begäran innan den 24 oktober 2025. Dessa anbudsgivare har i sina svar meddelat att de accepterar förlängning av sina anbuds giltighetstid. Härvid ska understrykas att samtliga anbudsgivare som tilldelats ramavtal har accepterat förlängning av sina anbuds giltighetstid. Lönnqvist och Okidoki arkitekter AB har däremot inte besvarat begäran och deras anbuds giltighetstid löpte således ut den 24 oktober 2025. Lönnqvists och Okidoki arkitekter AB:s anbud är därmed ogiltiga. Den centrala frågan är därmed om det är möjligt att förlänga ett anbuds giltighetstid efter att giltighetstiden formellt sett löpt ut. Rättsläget får betraktas som oklart avseende denna fråga och Malmö stad överlämnar till förvaltningsrätten att ta ställning till om Lönnqvist anbud har förlängts eller ej.

Lönnqvist har inte visat att det lidit någon skada eller att sådan risk förelegat. Frågan om Lönnqvists anbud är giltigt saknar därmed relevans för utgången i målet. Det saknas skäl för ingripande enligt 20 kap. LOU.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Tillämpliga bestämmelser m.m.

Av 4 kap. 1 § LOU framgår att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Upphandlingar ska vidare genomföras i enlighet

med principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet. Den upphandlande myndigheten har inom ramen för dessa principer stor frihet att utforma sin upphandling och bestämma vilka obligatoriska krav som ska gälla för en viss upphandling (jfr bl.a. HFD 2012 ref. 48 och HFD 2019 ref. 39).

Enligt 20 kap. 4 och 6 §§ LOU kan förvaltningsrätten pröva om en upphandlande myndighet har brutit mot någon bestämmelse i lagen eller någon unionsrättslig bestämmelse om upphandling och på talan av en leverantör som lidit eller kan komma att lida skada, besluta att en upphandling ska göras om eller får avslutas först sedan rättelse gjorts.

I mål om ingripande enligt upphandlingslagstiftningen gäller som huvudprincip att den part som gör gällande att en upphandling är felaktig på ett klart och tydligt sätt ska ange vilka omständigheter talan grundas på och visa att upphandlande myndighet har agerat i strid med LOU. Domstolens prövning är begränsad till de grunder som parten har åberopat (RÅ 2009 ref. 69). Det är också den part som har ansökt om överprövning av upphandlingen som har att visa att denne har lidit skada eller kan komma att lida skada av de påtalade bristerna i upphandlingen (HFD 2013 ref. 53).

Förvaltningsrättens bedömning

Anbudens giltighet

Det finns ingen bestämmelse i LOU som reglerar frågan om förlängning av anbuds giltighetstid. En sådan förlängning är främst en fråga mellan den upphandlande myndigheten och anbudsgivarna. Sedvanliga avtalsrättsliga principer är tillämpliga i frågor om anbuds giltighet. Den upphandlande myndigheten måste dock iaktta de allmänna upphandlingsrättsliga principerna i 4 kap. 1 § LOU. Det är inte möjligt för en upphandlande myndighet att anta ett anbud vars giltighetstid har löpt ut och som inte har förlängts (prop. 2015/16:195 s. 1058).

I nu föreliggande mål framgår att Lönnqvist den 30 oktober 2025 meddelat Malmö stad att bolaget förlängt sitt anbud. Anbudet får därför enligt förvaltningsrättens mening anses vara bindande. Den omständigheten att anbudets giltighet löpt ut vid tiden för förlängningen ändrar inte förvaltningsrätten bedömning.

Fråga om anbudet uppfyller leveranskravet i punkt 4 i Anbudsinbjudan

I Anbudsinbjudan anges under punkten 4, i nu relevanta delar, följande.

Leveranskrav

Allt material från anbudsgivaren, utöver anbudsförmulär i Tendsign, ska bifogas i Tendsign i anonymiserat skick, dvs. utan företagslogga, medverkande arkitekter etc.

Om material från anbudsgivare mot förmodan inte bifogas anonymt kommer anbudet att förkastas.

Anbudsgivare ska till sitt anbud leverera följande material:

- Anbudsförmulär (strukturerat dokument i Tendsign).
- Försättsida med titel på gestaltningsuppdraget, ingress på en mening samt inledning om max 250 ord.
- Enkel volymstudie som visar gestaltningsuppdraget i sitt sammanhang, ritat på underlag enligt Bilaga 2 - Ritningsunderlag.
- Situationsplan ritat på underlag enligt Bilaga 2 - Ritningsunderlag.
- Planritningar 1:200, inklusive BTA-angivelse och detaljnivå enligt Bilaga 1 – Lokal- och funktionstabell.
- Typfasader 1:200.
- Presentation av hur gestaltningsuppdraget uppfyller utvärderingskriterierna nedan uttryckt i exempelvis ord, bilder och skisser, max tre A4-sidor.
- Presentation av gestaltningsuppdragets tänkta

byggnadsteknik i ord; utifrån genomförande och hur byggnaden kan få en låg klimatpåverkan, max en A4-sida.

Material utöver det som efterfrågas enligt ovan kommer ej att tas upp till utvärdering.

Inlämnat material kommer ej att returneras.

Vidare har Malmö stad via TendSign, genom Frågor- och svarfunktionen, förtydligat att A3-format är godtagbart och att 3 A4-sidor kan ersättas av 1,5 A3-sida.

Lönnqvist har i målet anfört att Arkitektgruppen, Liljewall och Tengbomgruppen tillåtits lämna in mer material än vad som föreskrivits i leveranskravet avseende enkel volymstudie.

När det först gäller frågan om begreppet enkel volymstudie kan förvaltningsrätten konstatera att det i upphandlingsdokumenten inte anges någon närmare definition av vad som avses. Det anges inte heller någon begränsning i antal sidor, bildmaterial, perspektivbilder eller presentationssätt. Vid sådant förhållande är det inte förenligt med transparens- och likabehandlingsprincipen att, såsom Lönnqvist anfört, ge kravet en viss bestämd innebörd och ett anbud kan därför inte heller uteslutas om det uppfyller en av flera möjliga tolkningar av det aktuella kravet (jmf Kammarrätten i Jönköping mål nr 705–19). Förvaltningsrätten kan vidare konstatera att det i det aktuella leveranskravet anges att material utöver det som efterfrågas inte kommer att tas upp till utvärdering.

Av utredningen i målet framgår att Arkitektgruppen, Liljewall och Tengbomgruppen har inkommit med vars en volymstudie med några perspektivvyer. Med beaktande av utformningen av kravet avseende volymstudie finner förvaltningsrätten att det i målet inte är visat annat än att de aktuella anbudsgivarnas anbud får anses uppfylla kravet. Skäl att förkasta anbuden på denna av Lönnqvist anförda grunden föreligger således inte.

Lönnqvist har vidare anfört att Tengbomgruppen tillåtits lämna in mer material än vad som föreskrivits i upphandlingsdokumenten avseende kraven på presentation av gestaltningsuppdraget. Enligt leveranskravet ska anbudsgivarna till anbudet bifoga presentation av hur gestaltningsuppdraget uppfyller utvärderingskriterierna uttryckt i exempelvis ord, bilder och skisser, max tre A4-sidor. Malmö stad har förtydligat att 3 A4-sidor kan ersättas av 1,5 A3-sidor. Av utredningen i målet framgår att Tengbomgruppen har bifogat tre A3-sidor. Förvaltningsrätten delar emellertid Malmö stads bedömning att den faktiska presentationen motsvarar tre A4-sidor. Vidare ska anbudsgivarna enligt leveranskravet anbudet bifoga presentation av gestaltningsuppdragets tänkta byggnadsteknik i ord; utifrån genomförande och hur byggnaden kan få en låg klimatpåverkan, max en A4-sida. Av utredningen i målet framgår att Tengbomgruppen har bifogat två A3-sidor varav en utgörs av ett försättsblad. Förvaltningsrätten delar emellertid även här Malmö stads bedömning att den faktiska presentationen i ord motsvarar en A4-sida. Förvaltningsrätten finner således att det i målet inte är visat annat än att Tengbomgruppens anbud får anses uppfylla aktuella krav. Skäl att förkasta anbudet på dessa av Lönnqvist anförda grunderna föreligger således inte.

Dokumentationsplikt m.m.

Lönnqvist har vidare anfört att Malmö stads påstående att det överskjutande material som flera leverantörer lämnat inte har tagits upp till utvärdering inte är tillräckligt styrkt och att det saknas dokumentation som visar hur detta har säkerställts i utvärderingsprocessen. Förvaltningsrätten kan konstatera att huvudprincipen är att den part som gör gällande att en upphandling är felaktig på ett klart och tydligt sätt ska ange vilka omständigheter talan grundas på och visa att den upphandlande myndigheten har agerat i strid med LOU. När det gäller den upphandlande myndighetens dokumentationsplikt anges 12 kap. 14 § LOU att myndigheten löpande ska dokumentera genomförandet av en upphandling

och att dokumentationen ska vara tillräcklig för att myndigheten ska kunna motivera sina beslut under upphandlingens samtliga skeden. Det anges emellertid inte närmare vad dokumentationen ska innehålla annat än att den ska vara ”tillräcklig” för att motivera myndighetens beslut. Malmö stad har anfört att myndigheten har dokumenterat utvärderingsgruppens individuella poäng för respektive persons i gruppen, räknat samman dessa och slutligen dividerat med antalet gruppmedlemmar för att få fram en slutlig totalpoäng. Utvärderingsresultatet har redovisats i ett utvärderingsprotokoll av vilket framgår den en sammanlagda poäng som anbudsgivare erhållit på respektive utvärderingskriterium, dels den slutliga totalpoäng som anbudsgivare erhållit. I utvärderingsprotokollet anges även hur utvärderingen har genomförts. Enligt förvaltningsrätten är det inte visat annat än att Malmö stad därigenom får anses ha uppfyllt sin dokumentationsplikt vad avser utvärderingen. Det är i målet inte heller visat annat än att Malmö stad vid utvärderingen följt vad som anges i upphandlingsdokumentet och därvid tillämpat leveranskravet objektivt och konsekvent och inte tagit några ovidkommande hänsyn. Vad Lönnqvist anfört om den muntliga återkopplingen ändrar inte bedömningen. Det är vidare i målet inte visat att Malmö stad vid utvärderingen har beaktat var anbudsgivarna har sin geografiska placering eller övrigt behandlat någon anbudsgivare på sådant sätt att det gett denne någon otillbörlig fördel.

Sammanfattningsvis finner förvaltningsrätten att vad Lönnqvist anfört i målet inte visar att Malmö stad vid utvärderingen av anbuden har brutit mot bestämmelserna i LOU eller de EU-rättsliga principerna. Därmed har Lönnqvist inte heller lidit eller riskerat lida skada. Skäl för ingripande enligt LOU föreligger således inte och Lönnqvists ansökan ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (FR-05)

Chefsrådmannen Annika Friberg har avgjort målet.

Föredragande har varit Sune Wennerberg.

Hur man överklagar

FR-05

Den som inte är nöjd med förvaltningsrättens beslut kan överklaga. Här framgår hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som ni fick del av beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För myndigheten räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om ni exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får kammarrätten inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

Gör så här

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför ni tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring ni vill ha och varför ni tycker att kammarrätten ska ta upp ert överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis ni vill hänvisa till. Förklara vad ni vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå er: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om ni har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten – adressen finns i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har ni tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om ni *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt ni vill föra fram.

Vill ni veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om ni har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

För fullständig information, se:

- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lag (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lag (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.